

C97 – BRU7

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

8 februari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de taalregeling van de nieuwe Orde van Geneesheren en de gevolgen hiervan voor de Vlaamse Rand

1

Voorzitter: mevrouw Gerda Van Steenberge

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de taalregeling van de nieuwe Orde van Geneesheren en de gevolgen hiervan voor de Vlaamse Rand

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik heb begrepen dat eenzelfde vraag eergisteren is gesteld in de commissie voor Welzijn. Ik heb mijn vraag een tiental dagen geleden ingediend, omdat er sprake is van niet onbelangrijke gevolgen voor de Vlaamse Rand. Daarom wilde ik de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand hierover wat vragen stellen.

De bevoegde commissie van de Senaat heeft het wetsvoorstel voor de oprichting van een nieuwe Orde van Artsen en voor de oprichting van een raad voor deontologie goedgekeurd. Daardoor wordt een nieuw federaal orgaan gecreëerd in het domein van de gezondheidszorg. Het wetsvoorstel heeft toch wel enige gevolgen voor de Vlaamse Rand rond Brussel.

De kern van deze zaak is dat Franstalige artsen uit de Vlaamse Rand zich zullen kunnen aansluiten bij de provinciale orde van Waals-Brabant. Ondanks een negatief advies van de Raad van State hebben de indieners gemeend hun voorstel te moeten handhaven.

Daarin blijft de bepaling behouden dat niet alleen de artsen met voornaamste beroepsactiviteit in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, maar ook de artsen met voornaamste beroepsactiviteit in de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel – Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Kraainem, Wemzebeek-Oppem en Wemmel – en in de taalgrensgemeente Bever, zich naar keuze zullen kunnen inschrijven op de lijst van de provincies Vlaams-Brabant of Waals-Brabant.

Het wetsvoorstel stelt in artikel 9, tweede lid, het volgende: “Onverminderd andersluidende wettelijke bepalingen toepasselijk op de orde van een specifieke categorie, bedoeld in artikel 3, paragraaf 1, worden uitsluitend de beoefenaars die hun voornaamste beroepsactiviteit hebben in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad overeenkomstig hun keuze ingeschreven op de lijst van de provincie Vlaams-Brabant of Waals-Brabant, of, indien er geen provinciale raden zijn, op een Nederlandstalige of Franstalige lijst.”

Het gaat om de eerste zinsnede “onverminderd andersluidende wettelijke bepalingen”. Dit impliceert de toepassing van artikel 3, vierde lid, van de wet van 25 juli 1938. Ik lees die bepaling even voor, daar die belangrijk is in het licht van wat volgt. “In de provincie Brabant worden twee raden der Orde opgericht, de ene met het Nederlands, de andere met het Frans als voertaal. De eerste heeft rechtsmacht over de geneesheren die in de gemeenten waarvan de bestuurstaal het Nederlands is, woonachtig zijn. De tweede heeft rechtsmacht over de geneesheren die in de gemeenten waarvan de bestuurstaal het Frans is, woonachtig zijn. De geneesheren die woonachtig zijn in de administratief tweetalige gemeenten van Brabant, mogen zich naar keuze bij één dezer beide raden aansluiten.”

We bevinden ons dus in een vooroorlogse toestand. Dit komt omdat de Raad van State in 1972 een deel van het KB uit 1967 betreffende de Orde der Geneesheren heeft vernietigd. Daardoor bleef die oude bepaling uit 1938 behouden. Die bepaling stelt dat artsen die wonen in administratief tweetalige gemeenten van Brabant, de keuze krijgen zich bij een van de beide raden aan te sluiten. U hebt het al begrepen: dit gaat terug op de onzalige periode waarin, als gevolg van de resultaten van talentellingen, gemeenten van de ene dag op de andere konden veranderen van taalstatuut. We weten allemaal dat die situatie sinds 1962-1963 is veranderd. Dat systeem is afgeschaft. De taalgrens werd vastgelegd en er werd een stelsel van faciliteiten en taalgrensgemeenten in het leven geroepen. Met andere woorden, de bepaling uit 1938 waarop het huidige wetsvoorstel nu terugvalt, is uiteraard in strijd met de inmiddels grondwettelijke indeling van het land.

Uit de parlementaire voorbereidingswerken bij het nieuwe wetsvoorstel blijkt dat die fameuze bepaling slaat op de zes faciliteitengemeenten in de Rand en op de taalgrensgemeente Bever. We weten dat de Raad van State al herhaaldelijk heeft verduidelijkt dat die gemeenten integraal deel uitmaken van het Nederlandse taalgebied. In mijn ogen is die nieuwe regeling ongrondwettig, omdat ze afbreuk doet aan de indeling van België in taalgebieden, zoals bepaald in artikel 4 van de Grondwet. De nieuwe regeling geeft immers desgevallend aan een Franstalige tuchtoverheid, namelijk de provinciale raad van Waals-Brabant, de bevoegdheid om rechtsmacht uit te oefenen ten aanzien van artsen die woonachtig zijn in het Nederlandstalige gebied.

Dan is er nog een mogelijke andere schending van de Grondwet, namelijk van het gelijkheidsbeginsel in de

artikels 10 en 11 van de Grondwet. Er zou immers sprake zijn van een verschillende behandeling van artsen: artsen in een randgemeente zouden wel keuzerecht hebben, terwijl artsen gevestigd in een andere gemeente of een andere faciliteitengemeente dat keuzerecht niet zouden hebben, zonder dat daar enige redelijke verantwoording voor bestaat. Bovendien is er sprake van een verschil in behandeling tussen artsen en andere medische beroepen: alleen artsen hebben keuzerecht, maar bijvoorbeeld apothekers in de randgemeenten niet.

We zijn niet de enigen die bezwaren hebben geuit. Ook instanties zoals het Doktersgild Van Helmont, het Vlaams Geneeskundigen Verbond, de Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren en de vzw de Rand hebben ernstige bezwaren geuit tegen dit wetsvoorstel. In de schriftelijke toelichting bij mijn vraag heb ik ook nog eens de argumentatie van het Vlaams Geneeskundigen Verbond gegeven. Als antwoord op het argument van de indieners dat dit een toestand bestendigt die al bestaat, stelt deze vereniging dat de huidige toestand berust op een nogal dubieuze interpretatie van een KB.

Ook is de huidige toestand in strijd met de grondwettelijk vastgelegde indeling van België in taalgebieden, en bevestigde de Raad van State dat het wetsvoorstel in strijd is met de huidige taalwetgeving. Artsen werkzaam in het Nederlandse taalgebied, die dus voor een aantal aspecten van de volksgezondheid onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren, dreigen zo aan de Vlaamse regelgeving te worden onttrokken. Indien dit wetsvoorstel wordt goedgekeurd, wordt de keuzemogelijkheid van de artsen in de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel en in Bever om te kiezen voor het eerst ondubbelzinnig en waarschijnlijk definitief in een wet verankerd.

Zo wordt een nieuwe stap gezet naar een aansluiting van deze gemeenten bij Brussel. De wet kan dan door Frans-taligen werkzaam in andere gezondheidsberoepen, zoals apothekers, tandartsen, kinesisten, paramedici, verpleeg- en zorgkundigen en vroedvrouwen, als een precedent worden ingeroepen, gebruik makend van het non-discriminatieprincipe.

Mijnheer de minister, welke middelen zal de Vlaamse Regering aanwenden om deze territoriale bevoegdheidsoverschrijding tegen te gaan, zoals ook wordt gesteld in de regeringsverklaring? U voert een actief en sterk beleid om het Vlaamse karakter van de Rand te versterken. Bent u het ermee eens dat dit wetsvoorstel uw beleid ondermijnt? Wat onderneemt u daartegen? Overweegt u er bij de Vlaamse Regering voor te pleiten om een belangenconflict in te roepen? Uit het verslag blijkt dat minister Vervotte in de commissie voor Welzijn heeft laten doorschemeren beroep te willen aantekenen bij het

Arbitragehof, om deze wet te laten vernietigen. Misschien is dat zelfs nog beter.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de voorzitter, ik heb niet veel toe te voegen aan het betoog van de heer Demesmaecker, die deels teruggrijpt naar de nota van het Vlaams Geneeskundigen Verbond, die de meesten van ons, naar ik aanneem, hebben gekregen.

U weet dat wij gisteren in de plenaire vergadering een belangenconflict hebben ingeroepen. Het zal volgende week opnieuw aan bod komen. Zowel mevrouw Stevens eergisteren in de commissie voor Welzijn, als de heer Demesmaecker suggereren hetzelfde. Minister Vervotte was niet geneigd in te gaan op die vraag. In zijn betoog met betrekking tot het belangenconflict, wees de heer Caluwé erop dat het belangenconflict slechts een opschorting zou betekenen. Hij stelde dat we er beter aan zouden doen een beroep te doen op het Arbitragehof, nadat het wetsontwerp is goedgekeurd in de Kamer. Ik wil niet vooruitlopen op de discussie van volgende week, maar die discussie zal deels gaan over de vraag of het Arbitragehof al dan niet bevoegd is ter zake. De heer Van Hauthem zei gisteren dat dit volgens hem niet het geval is. Ik hoor de vraagsteller nu zeggen dat er sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel. Als dat inderdaad zo is, dan is het Arbitragehof bevoegd om zich daarover uit te spreken. Ik heb echter de indruk dat daar twijfel over kan bestaan. Dat moet dus eerst worden opgehelderd.

Het lijkt me hoe dan ook aangewezen om die mogelijkheid van een belangenconflict voort te bekijken. Het gaat hier immers over een duidelijke negatie van het beleid dat de Vlaamse Regering voert met betrekking tot de Vlaamse Rand. Mijnheer de minister, ik ben dus benieuwd naar uw reactie en eventueel ook uw zienswijze op het invoeren van een dergelijk belangenconflict.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik denk dat we het allemaal eens zijn over het probleem. De discussie ontstaat door de vraag hoe we dit probleem oplossen. Minister Vervotte heeft in de commissie niet gezegd dat de regering zou overwegen naar het Arbitragehof te stappen om de hele wet te laten vernietigen, maar wel om dat ene artikel te laten vernietigen. Dat wil ik duidelijk stellen.

Zoals de heer Demesmaecker heeft gezegd, zijn er inderdaad argumenten om, een overtreding van het gelijkheidsbeginsel inroepend, naar het Arbitragehof te stappen.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik denk dat we het allemaal eens zijn over de teneur van de tekst. Het Vlaams Geneeskundigen Verbond heeft ons gealarmeerd. De heer Demesmaeker klaagde het al aan: hier wordt inderdaad teruggesproken naar de oude voorzieningen. Dat kan niet, vind ik, maar ik zou graag daarover uw mening kennen, mijnheer de minister.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, op de eerste plaats wil ik opmerken dat ik louter persoonlijk – en dan doe ik dat volledig buiten mijn bevoegdheden en die van de Vlaamse Regering – dat wetsvoorstel op zich wel een goed initiatief vind. Als het goedgekeurd is, zal het leiden tot een grotere rechtszekerheid voor zowel de uitoefenaar van een gezondheidsberoep als voor de patiënt, onder meer door een uitbreiding en verfijning van de rechten van beide.

De problematiek die de heer Demesmaeker aanhaalt, ligt vervat in artikel 9 van het voorstel. Volgens dat artikel kunnen inderdaad geneesheren uit de zes Vlaamse faciliteitengemeenten zich aansluiten bij de provinciale raad van de Orde van Geneesheren van Waals-Brabant. Die problematiek is niet nieuw. In deze mogelijkheid was immers reeds voorzien in de wet van 25 juli 1938. Artikel 9 van het voorstel bestendigt enkel die bestaande situatie.

Vanzelfsprekend ben ik als minister bevoegd voor de Rand niet gelukkig met deze bestendiging. We hebben onderzocht hoe de Vlaamse Gemeenschap hier het best op kan reageren. Een eerste mogelijkheid was het inroepen van een belangenconflict. Aangezien het echter gaat om een wetsvoorstel, komt die bevoegdheid enkel toe aan het Vlaams Parlement dat hiertoe moet beslissen met drie vierde van de stemmen. De Vlaamse Regering kan een vernietigingsberoep inleiden bij het Arbitragehof tegen het bewuste artikel 9. Een dergelijk vernietigingsberoep kan echter pas worden ingediend nadat het wetsvoorstel is goedgekeurd en in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Ik ben van oordeel dat we dat moeten doen. Overleg in de schoot van de Vlaamse Regering leert me dat de Vlaamse Regering het met mij eens zal zijn om na de publicatie in het Belgisch staatsblad, een dergelijk vernietigingsberoep in te dienen.

Uw derde vraag gaat opnieuw over het belangenconflict. Het gaat over een wetsvoorstel en dat kan alleen door een andere wetgevende vergadering ingeroepen worden, in casu het Vlaams Parlement. Een regering kan dat niet doen, ze kan dat enkel voor ontwerpen van beslissingen of beslissingen van een andere regering. Ik meen dat het belangenconflict hier een minder interessant instrument

is, het is veel interessanter om het Arbitragehof hierin te betrekken en het te vragen om een duidelijke mening uit te spreken via een vernietigingsberoep.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, uw antwoord was kort maar duidelijk. Ik onthoud dat u geen voorstander bent van de bestendiging van de huidige toestand en dat de Vlaamse Regering van plan is een vernietigingsberoep bij het Arbitragehof in te leiden.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik neem aan dat we die discussie volgende woensdag nog zullen voeren in de plenaire vergadering. Het is in feite wat onwezenlijk dat we het er hier allemaal over eens zijn dat dat voorstel ingaat tegen heel het beleid om het Vlaamse karakter in de Rand te vrijwaren en het territorialiteitsbeginsel te respecteren, een beleid waar alle Vlaamse partijen achter staan, terwijl hiernaast in de Senaat een initiatief uitgaat van diezelfde partijen dat tegen heel dat beleid ingaat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
